

El senyor vicepresident segon:

Moltes gràcies, senyora consellera.

Interpel·lació al conseller d'Hisenda i Model Econòmic, senyor Vicent Soler i Marco, sobre la política general del Consell en matèria tributària pel que fa al sector turístic, que formula el diputat senyor Antonio Joaquín Woodward Poch (GP Ciudadanos) (RE número 79.553, BOC número 215)

El senyor vicepresident segon:

Passem ara a la interpel·lació al conseller d'Hisenda i Model Econòmic sobre la política general del Consell en matèria tributària, pel que fa al sector turístic, que formula el diputat Antonio Woodward, del Grup Parlamentari Ciudadanos, que té la paraula.

Cuando quiera, señor diputado.

El senyor Woodward Poch:

Gracias.

Bueno, ya la última intervención, espero no aburrir, e intentaremos abreviar el tiempo.

Aunque parezca mentira, hoy, señor Soler, no venimos a hablar solamente de una futurible tasa o futurible impuesto turístico en la Comunidad Valenciana. Realmente, lo que me gustaría conocer es cuál es la política del Consell en materia tributaria respecto al sector turístico. Más aún, si realmente tienen alguna política fiscal.

Mientras, estamos ante la implantación de un nuevo impuesto, si no una nueva subida de impuestos, no solo para los turistas extranjeros y nacionales, sino también por desgracia para los ciudadanos valencianos ante lo que parece inevitable.

Le voy a poner en contexto una serie de datos: 16.985.000 fueron las pernoctaciones no hoteleras de los habitantes de la Comunidad Valenciana en la Comunidad Valenciana hasta septiembre del 2017; 2.481.542 pernoctaciones hoteleras de los ciudadanos de la Comunidad Valenciana en la Comunidad Valenciana hasta septiembre del 2017.

¿Sabe –me imagino que sí– el número de turistas que han pernoctado en la Comunidad Valenciana en 2016, valencianos? 2.496.000 valencianos han hecho turismo en la propia Comunidad Valenciana en el 2016. Mire, en el 2005 el turismo aportó 12.017 millones de euros a la Comunidad Valenciana, un 13,8% del PIB valenciano. En el 2016, el turismo aportó 13.423 millones de euros en la Comunidad Valenciana, un 13,2% del PIB valenciano.

Realmente hemos aumentado en importe, pero hemos retrocedido, según el PIB, gracias a que el PIB ha aumentado. En

el 2017, seguro que estas cifras van a estar incrementadas y mejoradas, e irán más allá de un 10% con respecto al 2016.

Mire, los impuestos recaudados y vinculados a la actividad turística en el año 2015 ascendieron a 2.924 millones de euros. Estamos hablando del 13,3% de los impuestos recaudados en la Comunidad Valenciana, y de ellos 1.415 millones de euros en impuestos ligados a la producción y a los productos y servicios. Unos 1.000 millones de euros en impuestos directos, renta y sociedades. Y casi 500 millones de euros en tasas y otros impuestos que usted o el Consell manejan.

No hace falta que le recuerde que el turismo es el sector que ha liderado la creación de empleo en la Comunidad Valenciana, con un volumen de 258.885 puestos de trabajo, y que representa el 14,4% del total de empleo de toda la comunidad, siendo el turismo clave en la Comunidad Valenciana durante los últimos cinco años en el crecimiento constante del empleo. Es un sector clave en la recuperación y crecimiento de la Comunidad Valenciana.

¿Cómo gestionar estos recursos tan elevados que provienen del sector turístico de la Comunidad Valenciana? Vuelvo a preguntarle: ¿cuál es la política tributaria del Consell en materia de turismo?

Y ahora, nos vamos a los datos negativos, ligados también al turismo y del que usted, como mayor representante de la *conselleria* de hacienda, debe actuar. Según unos estudios e informaciones que manejamos, si hablamos de la economía sumergida o de la economía ilegal, relacionada con el sector turístico, es entre un 25 y un 30% del importe del PIB.

Son cifras que se barajan como ilegales e importes defraudados a la hacienda de la Comunidad Valenciana. Si lo ponemos en cifras, estaríamos hablando de más de 4.000 millones de euros que se escapan a la regulación y que supondrían unos ingresos en impuestos de casi 900 millones de euros. ¿Es esta la política del Consell en materia tributaria?

Este próximo año por fin en objetivos aparece en el IVAT actuaciones para la lucha contra el fraude fiscal. Esperamos que estas actuaciones se lleven a cabo también en establecimientos que generan la economía ilegal y que no recaigan solo en aquellas empresas y aquellos particulares que sí que están pagando sus impuestos religiosamente.

Mire, mucho nos tememos que finalmente, tras tres años negando la mayor de la implantación de una tasa turística en la Comunidad Valenciana, vayan a ceder, y pese a no tener ningún tipo de estudios sobre la aplicación de esta tasa o de un impuesto al sector turístico. Sin ningún informe sobre el impacto que puede tener en el sector turístico esta tasa. Sin haber aprobado la nueva ley de turismo que no contempla la tasa. Sin haber buscado el consenso de los sectores. Pero, sobre todo, sin haber puesto una solución a la economía sumergida en el sector. Harán que 2.496.000 valencianos, o lo que es lo mismo, la mitad de la población de la Comunidad Valenciana, vayan a pagar más impuestos el próximo año.

¿Va a ser esta la política del Consell en materia tributaria? ¿Subir de nuevo los impuestos a los valencianos? ¿Por qué quieren que los ciudadanos de la Comunidad Valenciana paguen dos veces, o incluso tres, por los mismos servicios, con los datos que le he ofrecido? ¿Saben qué es eso lo

que van a aconseguir amb la implementació de esta taxa o impuesto?

¿Es esta la forma de contentar al Grupo Podemos en detrimento de la gran mayoría de los valencianos? ¿Cuál es realmente su política fiscal en materia turística? Mejor dicho, ¿cuál va a ser su política fiscal en el 2018 y en el 2019? Somos una sociedad, por desgracia, que se mueve siempre por impulsos y se instaura en los extremos: o somos los que más, o somos los que menos. Pero espero que no sea con la tasa.

Muchas gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor vicepresident segon:

Gràcies, gràcies, senyor Woodward.

Honorable conseller.

El senyor conseller d'Hisenda i Model Econòmic:

Senyor president.

Senyor Woodward, pregunta vosté sobre la política general del Consell en matèria tributària pel que fa al sector turístic, una matèria que és controvertida ací, com sap vosté molt bé. Però és important saber que és controvertida en altres llocs, quan es debat l'aplicació d'una fiscalitat específica sobre l'activitat turística, ja siga en els ajuntaments, en les diputacions de la Comunitat Valenciana, en altres comunitats autònomes, fins i tot allà on ja s'ha instaurat una taxa turística, i inclús fora del país.

Allò que sembla clar és que la prioritat és, que quede clar, la política turística. La gestió que volem fer d'una activitat econòmica, que com tota activitat econòmica, crea ocupació i riquesa, amb una importància que evidentment difereix molt considerablement d'uns llocs a altres, però que agregadament són les xifres que ha donat vosté, són importantíssimes.

I que, com quasi tota activitat econòmica, demanda béns públics, perquè pugua ser exercida amb eficàcia i eficiència, la qual cosa és imprescindible perquè siga competitiva i pugua mantindre's.

I un tema fonamental, també ho ha dit vosté, en la política turística, és el combat de l'economia submergida, la lluita contra els apartaments il·legals i tot allò que en realitat conté, entre altres coses, un frau fiscal increïble sobre el qual esta conselleria, com ja vosté mateix ha reconegut, ha entrat a fons en el tema.

I tota activitat econòmica –esta per descomptat també– genera externalitats negatives, que han de ser avaluades col·lectivament i decidir el repartiment dels costos. Des d'eixe punt de vista, crec que cal separar molt bé entre política fiscal, que té com a finalitat obtenir els recursos necessaris per a atendre les necessitats públiques, inclòs el foment de l'activitat econòmica general.

I la política turística, que té com a finalitat el foment d'eixa activitat econòmica concreta, d'acord amb l'interés general

del lloc on es desenvolupa, i sospesant òbviament els avantatges i els inconvenients que representa. El fet és que poques activitats econòmiques tenen una fiscalitat específica *per se*. Podem parlar dels casos on hi ha fiscalitat. Per què hi ha fiscalitat per una activitat concreta?

Doncs per la finalitat, per exemple, de dissuadir l'ús del producte, com poden ser els impostos sobre el tabac o l'alcohol, que en tot cas es consideren nocius per a les persones. O una finalitat de corregir una externalitat evident, com és el cas dels impostos sobre el consum d'hidrocarburs, encara que en este cas, com es tracta d'un impost de molt llarga tradició, hauriem de discutir si la seua finalitat és corregir una externalitat o simplement obtenir uns ingressos públics per un fet fàcil de gravar.

Més enllà d'això, no podem parlar pròpiament d'impostos específics sobre activitats econòmiques concretes. Hi ha, per exemple, taxes sobre producció, emissió o vessament de contaminants i taxes per l'ús de determinats béns públics, com ara el peatge en les autopistes o la recollida de residus urbans, etcètera, que impacten de manera diferent sobre les distintes activitats econòmiques en la mesura que tenen efectes o necessitats diferents, però que no van directament lligades a elles.

Una eventual fiscalitat sobre l'activitat turística no es troba en cap dels casos anteriors. És evident que no és un producte universalment nociu, encara que poden haver situacions on sí que ho pugua ser. No evidentment per a l'usuari, sinó per a l'entorn i les persones que hi viuen.

És evident també que les externalitats negatives que genera tampoc són universals, sinó que depenen molt de les condicions del lloc on es desenvolupa l'activitat. I és evident, també, que el subministrament de béns públics per a atendre necessitats específiques del turisme pot ser molt elevat en determinats llocs, mentre que en altres l'addicionalitat dels costos pot ser mínima o, fins i tot, l'activitat turística pot contribuir d'una manera molt important al sosteniment dels serveis que utilitzen els residents mateixos.

Per tant, establir una fiscalitat universal –i en dir «universal» vull dir estesa a tot el territori d'una unitat administrativa ampla com és una comunitat autònoma tan gran com la nostra– sobre activitat econòmica concreta, específica sobre el turisme, no sembla molt justificada des del punt de vista teòric, ni tampoc des del punt de vista pràctic.

Cal, per tant, no alimentar debats equívocs. Així, en parlar d'establir un impost sobre l'activitat turística podem fer algunes preguntes. Per exemple, estem parlant de desincentivar el turisme? Ningú ho diu obertament, encara que sí que es parla de seleccionar el tipus de turisme. Estem parlant de gravar el turisme per a aconseguir un increment incondicionat dels ingressos públics? Sembla que tampoc cap força política ho planteja així, ni a la Comunitat Valenciana ni en la resta de l'estat.

Més bé tot el contrari. Es predica que els ingressos han de tindre un caràcter finalista per a finançar els suposats costos que origina l'activitat turística fonamentalment als municipis i que, per tant, almenys una part de la recaptació ha d'anar als municipis. O per a inversió i millora del sector turístic mateix, cercant el desitjat model turístic de més qualitat, més poder adquisitiu i

menys massificació i, per tant, amb menys externalitats negatives sobre l'entorn i les persones que viuen en l'entorn.

El que vull dir amb aquesta reflexió, senyoria i senyories, és que, en parlar de política en matèria tributària pel que fa al sector turístic, estem parlant realment i fonamentalment de política turística. De com volem que siga l'activitat turística al nostre territori i de les eines que hi ha o que podem tindre perquè siga com volem. I la fiscalitat és una eina més, una més, no l'única ni tampoc la més important.

Dissuadix un impost al conjunt turístic a un territori? Molt probablement no. Depén òbviament de la quantia. Però, amb els impostos de què normalment es parla sembla que no són suficients per a tindre efectes dissuasius. Però és cert que hi ha llocs on allò que es vol és justament dissuadir un cert tipus de turisme. Potser útil una taxa turística per a dissuadir realment el tipus de turisme que no es vol?

¿Pot proporcionar un impost sobre el turisme uns ingressos significatius a les administracions encarregades de fer la política turística, és a dir, als ajuntaments i les comunitats autònomes, tant mitjançant la provisió d'infraestructures i serveis d'atenció i d'amenitats per al turista o mitjançant campanyes de promoció? És la millor alternativa per a obtindre els ingressos escaients per a dur endavant aquestes polítiques per part de les administracions? En alguns llocs pot ser sí, en altres pot ser no.

D'on vénen en realitat estos ingressos? D'un import addicional que paga el turista o d'una rebaixa dels marges o pot ser dels costos de producció? I tots entenem allò que vull dir, que l'oferta podria decidir aplicar per a no perdre mercat i eixe cas desapareixeria l'efecte dissuasiu sobre el suposat turisme indesitjat que ja hi puga existir i tindriem pitjor pràctiques laborals? Recordem les Kellys. Tot el contrari d'allò que també es diu que es vol aconseguir introduint la taxa.

En definitiva, un impost sobre allotjament o una taxa turística suposa una addicionalitat de recursos? ¿O una redirecció dels mateixos recursos que ja n'hi ha afegint un element més de complexitat mercadològica davant dels clients i els operadors turístics i de complicitat administrativa per a recaptar?

En un sector empresarialment tot tan atomitzat i territorialment dispers com és el turisme totes este preguntes no tenen la mateixa resposta ni a tots els llocs ni a totes les conjuntures. Per tant, qualsevol resposta ha de ser necessàriament flexible per adequar-la a les diferents situacions locals. Però, per damunt de tot, hi ha una qüestió clau en parlar de qualsevol política, més encara si és una política de foment que involucra molt directament un sector de l'economia privada.

La qüestió de si es pot decidir i aplicar una política turística, en este cas sense suport del sector turístic, és evident que no podem aplicar allò de *tot per al turisme, però sense els empresaris turístics*.

Moltes gràcies. (Aplaudiments)

El senyor vicepresident segon:

Moltes gràcies, honorable conseller.

Senyor Woodward, per a completar la seua interpel·lació. Un segon, per favor.

El senyor Woodward Poch:

Seré breve.

El senyor vicepresident segon:

Cuando quiera.

El senyor Woodward Poch:

A las preguntas que se ha hecho usted y yo le tomo aquí, creo que también podría... En el supuesto de que estudien la tasa turística finalmente, preguntar si también no deberíamos pensar en incentivos fiscales para frenar la estacionalidad del turismo y más el turismo de interior.

Pero, más allá, es también por qué tenemos que grabar a los establecimientos hoteleros, por qué no grabamos los alquileres, por qué no una nueva tasa aérea, por qué no una tasa a las facturas de la restauración. Ya que dos millones y medio de valencianos deberemos pagar por esa tasa turística, pues a lo mejor habría que pensar que, ya puestos a, pues vamos a pagar más impuestos que parece que es lo que queremos.

Pero más allá, me gustaría saber si realmente..., aunque más menos me lo ha dejado medio claro, me gustaría saber si en el 2018 vamos a tener la tasa, si van a haber algún tipo de incentivos fiscales para el turismo con los datos que le he ofrecido y si realmente queremos turistas en la Comunidad Valenciana. (Aplaudiments)

El senyor vicepresident segon:

Gràcies, senyor Woodward.

Honorable conseller, si vol polse el...

El senyor conseller d'Hisenda i Model Econòmic:

A esta pregunta li he de contestar que sí i que vinguen els que vinguen i, a més, que ho facen preservant el medi ambient, afegint valor afegit a les arquitectures econòmiques, etcètera, etcètera, etcètera. Com en tota activitat productiva, eh? Estem parlant d'un sector important però podria dir això mateix de qualsevol altre sector.

I, a més, és una situació de tanta diversitat, tan gran, que és molt difícil donar una resposta contundent, clara aquí en este moment. Està la conveniència, el moment i, sobretot, un èmfasi que he ficat en la meua primera intervenció que és el tema de la pluralitat de situacions. És molt important. El que és bo ací no és bo allà. I, per tant, diríem... d'estar en contra o

estar favor, diríem, no?, es tracta una miqueta d'entendre que el negoci turístic en si mateix és divers. El model Benidorm no és el model València, no és el model Xàbia, no és el model Benicàssim, no és el model Peníscola, no és el model Torrevella.

Són models totalment diferents que juguen estratègies competitives empresarials totalment diferents uns d'altres. I, aleshores, una mesura de caràcter únic afectaria bé a uns i mal a uns altres. Per tant, estem parlant de posar trellat en el sentit que qualsevol mesura d'este tipus no s'ha de demontitzar, perquè mitja Europa té taxes turístiques o com vullga dir-li, impost d'allotjament, mai de la vida hauriem de demontitzar perquè som europeus i viatgem per Europa (*tussen i inoible*) ...

Sense demontitzar, sí que s'ha de vore l'oportunitat de fer-ho en determinades condicions, en un model turístic d'estes característiques. Que no és el model de París ni el de Berlín ni el d'Amsterdam. És un altre amb unes competències en preus que han de vore amb determinades coses i amb espais alternatius i competitiu fora de l'espai valencià. Tot això és el que jo he volgut emfatitzar hui ací i que posa de relleu la complexitat de la situació.

Si em demana que jo tinga una resposta, no li la puc donar en este moment perquè no la tinc. No la tinc per les raons que acabe de dir, per les raons que acabe de dir. Més enllà de la controvèrsia parlamentària i més enllà de tot això. És que, en ell mateix, totes les coses que ha dit des de la trona és que són veritat, és que eixe és el problema de fons que n'hi ha en tot això, més enllà de les posicions de cada un de nosaltres.

Per tant, és important que ens preguntem algunes coses, no? No hi ha dubte que és més fàcil aconseguir amb una política descentralitzada que atorgue una ampla capacitat de decisió i actuació a nivell municipal, com passa en la majoria de països on s'aplica algun tipus de gravamen al turisme. Perquè a cada lloc les autoritats democràticament representatives, sensibles per tant a les circumstàncies socials i econòmiques de l'entorn, puguen trobar amb els veïns i els empresaris turístics locals l'equilibri que consideren més adequat per a incidir en les condicions de l'oferta i la demanda turística que es produïx i es consumix al municipi.

Per tant i resumint, no vull subratllar el que ja he subratllat en excés, potser, no? Però, resumint, senyoria, crec que no és necessari, perquè no és bo, que hi haja una política tributària per al turisme. El que hi ha d'haver és una política turística que inclou mesures tributàries, evidentment, i dins d'eixa política establir la possibilitat, si escau, d'introduir l'eina fiscal com un instrument més, per descomptat no més important, a l'abast de les administracions que han de gestionar a cada lloc l'equilibri d'interessos entre els empresaris del sector turístic, empresaris i també treballadors -cal dir-ho- i els veïns, els residents, els valencians que també practiquen el turisme, etcètera, etcètera,

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor vicepresident segon:

Moltes gràcies, senyor conseller.

I arribats a este punt, senyories, se suspén la sessió fins demà a les deu del matí. (*El vicepresident segon colpeja amb maceta*)

(*Se suspén la reunió a les 20 hores i 14 minuts*)

D'acord amb l'article 18.2 del Reglament de les Corts, s'indiquen les senyories assistents a la sessió:

Alamán i Tabero, Jordi
 Almería Serrano, José Francisco
 Álvaro Cerezo, Mònica
 Andrés Sanchis, Concha
 Argüeso Torres, Emilio
 Arqués Cortés, Vicent
 Barceló Chico, Ana
 Bellver Casaña, Jorge
 Bernal Talavera, María
 Bertomeu Vallés, Antoni
 Besalduch Besalduch, Ana María
 Betoret Coll, Vicente
 Boix Pastor, Alfred
 Bonig Trigueros, Isabel
 Briet Seguí, Rafael Francisco
 Caballero Hueso, Mercedes
 Caballero Montañés, Juan Carlos
 Cabedo Laborda, Cristina
 Calpe Saera, José Ramón
 Casanova Claramonte, Vicente
 Castelló Sáez, Alfredo
 Catalá Verdet, María José
 Cerdán Pastor, David
 Ciscar Bolufer, José
 Córdoba Cortijo, Juan Ginés
 De Miguel Martínez, David
 Díaz González, Elisa
 Domínguez Pérez, Miquel
 Escrig Monzó, María Sabina
 Estañ García, Antonio
 Ferrer Matvieychuc, Graciela Noemí
 Ferrer San Segundo, María José
 Ferri Fayos, Fran
 Font de Mora Turón, Alejandro
 Gallén Peris, Marta
 García González, Rosa María
 García Jiménez, María José
 García Latorre, Francisco Javier
 García Salvador, Alberto
 Garcia i Tomàs, Víctor
 Garrigues Francés, María Blanca
 Gascó Enríquez, Beatriz
 Gascó Verdier, Beatriz
 Geffner Sclarsky, Daniel
 González Delgado, Fernando
 Hernández Sánchez, Noelia
 Ibáñez Bordonau, Rubén
 Jiménez Doménech, César
 Juan i Huguet, Jordi
 Marcos Puig, Verónica
 Marí Malonda, Alexis Frederic
 Martín Pérez, Sandra
 Martínez Ramírez, Carmen

Mata Gómez, Manuel
Meco Tébar, Fabiola
Mollà Herrera, Mireia
Montiel Márquez, Antonio
Morera i Català, Enric
Mulet Taló, Miguel Ángel
Muñoz Lladró, José
Mustafá Ávila, Rosa de Falastín
Nadal Sendra, José Ramón
Navarro Caballero, Juan de Dios
Navarro Casillas, Isaura
Oltra Jarque, Mònica
Ortega Requena, Maria Josep
Ortiz Vilella, Eva
Pallarès Piquer, Marc
Parra Almiñana, María Teresa
Pastor Llorens, Fernando
Pérez Fenoll, Manuel
Peris Cervera, Rosa

Pineda Cuenca, Manuel
Ponce Guardiola, Juan
Quiñonero Hernández, Llum
Rodríguez Armigen, Cristina
Rojo Sánchez, Domingo
Salas Maldonado, José
Salvador Rubert, María José
Santamaría Ruiz, Luis
Serna Serrano, Toñi
Soler Beneyto, Víctor
Subías Ruiz de Villa, Juan Ignacio
Subiela Chico, Antonio
Tirado Museros, Clara
Tormo Moratalla, Emigdio
Torres García, David
Ventura Campos, Mercedes
Woodward Poch, Antonio Joaquín
Yáñez Motos, María Remedio
Zaplana López, José Juan

DIARI DE SESSIONS DE LES CORTS VALENCIANES

Subscripcions: Servei de Publicacions de les Corts
subscripcions@corts.es

Plaça de Sant Llorenç, 4 • 46003 València

Telèfon: 96 387 61 00

<http://www.cortsvalencianes.es>

Edita: Servei de Publicacions de les Corts

ISSN: 1133-2492

Dipòsit legal: V-1013-1983

CORTS VALENCIANES

DIARI DE SESSIONS DE LES CORTS VALENCIANES

Subscripciones: Servicio de Publicaciones de Les Corts
subscripcions@corts.es

Plaza de San Lorenzo, 4 • 46003 Valencia

Teléfono: 96 387 61 00

<http://www.cortsvalencianes.es>

Edita: Servicio de Publicaciones de Les Corts

ISSN: 1133-2492

Depósito legal: V-1013-1983